

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
82 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ УНІВЕРСИТЕТУ

Одеса 2022

Наукове видання

Збірник тез доповідей 82 наукової конференції викладачів університету
26 – 29 квітня 2022 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеського національного технологічного університету,
протокол № 13 від 24.05.2022 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови

Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор
Бурдо О.Г., д-р техн. наук, професор
Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О.І д-р техн. наук, професор
Жигунов Д.О., д-р техн. наук, професор
Іоргачова К.Г д-р техн. наук, професор
Капрельянц Л.В., д-р техн. наук, професор
Коваленко О.О., д-р техн. наук, професор
Косой Б.В., д-р техн. наук, професор
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор
Мардар М.Р., д-р техн. наук, професор
Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор
Павлов О.І., д-р екон. наук, професор
Плотніков В.М., д-р техн. наук, професор
Станкевич Г.М., д-р техн. наук, професор
Савенко І.І., д-р екон. наук, професор
Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н.А., д-р техн. наук, професор
Ткаченко О.Б., д-р техн. наук, професор
Хобін В.А., д.т.н., професор
Хмельнюк М.Г., д-р техн. наук, професор
Черно Н.К д-р техн. наук, професор

Загалом у 1930 р. в Україні відбулось майже 4,1 тис. селянських виступів проти дій влади у сфері колективізації, у яких взяло участь понад 1,2 млн. осіб. Переважно це були мирні виступи, у яких, передусім, активну участь брали жінки, через що влада ці мирні протести називала «жіночими бунтами» [4, с. 18]. Така масовість цих селянських виступів стала свідченням того факту, що селянство не хотіло миритися з неприйнятними для них формами перетворень у сільському господарстві, які не відповідали їх інтересам й прагненням.

Література

1. Архівний підрозділ Управління Служби безпеки України в Одеській області (далі - АП УСБУ в Одеській області). Спр. 12945-п. 90 арк.
2. АП УСБУ в Одеській області. Спр. 24020-п. 441 арк.
3. Галузевий державний архів Служби безпеки України. Ф. 13. Оп. 1. Спр. 75491.
4. Спротив геноциду. Книга-каталог виставки. Львів-Київ: Часопис, 2015.
5. Центральний державний архів громадських об'єднань України. Ф. 1. Оп. 20. Спр. 3191.
6. Чорноморська комуна (Одеса). 1929.

ВІЙНА В УКРАЇНІ ТА ЗАГРОЗА СВІТОВІЙ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

**Черняк Г.А., кандидат історичних наук, доцент
Одеський національний технологічний університет, м. Одеса**

Актуальність теми пов'язана з війною в Україні та загрозою світовій продовольчій безпеці. У довоєнний період Причорномор'я завжди вважалося лідером постачання аграрної продукції на світовий ринок. До березня 2022 року приблизно третина всього світового експорту пшениці давали Україна та Росія. Україна займала на цьому ринку приблизно 11 %, Росія – залежно від урожаю від 16 до 20 %. Можливості сезону липень 2021-червень 2022 року представлялися таким чином: експорт зерна з України прогнозувався на рівні 56-60 млн. т., з яких на кінець минулого року було експортовано понад 30 млн. т. Потенціал російського зернового експорту – 43 млн. т., з них було експортовано більше половини [1].

По соняшниковій олії частка України становила 80 % світового ринку олії. Але це не лише соняшникова олія та пшениця, це ще й кукурудза. Лише Україна експортувала світовому ринку кукурудзи – 19 %. Також є ячмінь. Таким чином – п'ять типів зернових – це топові зернові, у яких Україна була лідерами на світовому ринку. [2]

Протягом трьох тижнів з початку повномасштабної війни експорт зерна минулого врожаю з двох країн продовжувався. Цьому не завадили ані військові дії агресора в Україні, ані санкції, накладені внаслідок цього на Росію.

У санкційному пакеті США експорт та імпорт сільгосппродукції з РФ виведено з-під дії ембарго. Обґрунтовуючи цей виняток, американська сторона дещо розпливчасто сформулювала, що завдяки цьому буде зведений до мінімуму ризик «ненавмисних наслідків для третіх сторін», маючи на увазі гуманітарні програми, які реалізуються в країнах, які відчувають гострий дефіцит продовольства. Таким чином, експорт російської агропродукції де-юре може продовжуватися. Де-факто ж за формально вільного режиму торгівлі ряд партнерів почали реалізовувати самосанкції. Покупців зупиняють ризики фізичних перешкод для поставок, страхові премії, що зросли, і непередбачувана ситуація в Азовському та Чорному морях.

Виникли логістичні проблеми. Так, близько 380 тис. тон соняшnikової олії вартістю 570 млн. доларів із Причорноморського регіону не були відправлені до Індії через блокування роботи портів в Україні. Нові закупівлі були припинені, а індійські трейдери, які

щороку закуповували близько 1,3 млн. тон олії переключилися на постачання соєвого та пальмового аналогів. На кінець березня 2022 року в Україні було заблоковано понад 5 мільйонів тон зерна. Не було можливості експортувати його з України, бо два провідні порти, які експортують зерно з України, Одеський та Маріупольський були зачинені.

Крім того, виникли складнощі з підрядниками: найбільші контейнерні лінії, які обслуговують понад третину світового ринку, припиняють працювати з Росією. Про зупинення букінгів, зокрема, офіційно повідомили Maersk, Mediterranean Shipping Company та CMA CGM.

Україна також продовжувала експортувати зерно у цей період. Трейдери поспішали закрити укладені контракти, доки були відкриті морські шляхи і доки уряд не схаменувся і не закрив експорт. Враховуючи, що шанси повноцінно посятися невеликі та перспективи наступного врожаю під питанням, Кабінет міністрів України заборонив на час воєнного стану експорт критично важливих для продовольчої безпеки країни продуктів – пшениці, гречки, м'яса, яєць, олії, цукру [3].

Про це заявив у своєму зверненні 12 березня 2022 року прем'єр-міністр України Денис Шмигаль. За його словами, Україна забезпечена основними продуктами харчування на найближчі місяці.

Україна зараз, на час війни, не матиме ринкової економіки, вона переорієнтуватиметься на військову економіку. Буде ключове постачання ресурсів з інших країн в Україну за якимись критичними позиціями. І основний виклик буде не фінансування, не виробництво і навіть не робочі місця, а логістика – щоб це доставити до тих місць, де це необхідно.

Поточний експорт – останні залишки «нормальності» світової продовольчої кон'юнктури. Чи зможе Україна генерувати експортний потенціал наступного сезону – безпосередньо залежить від того, як і в якому обсязі буде проведено весняну посівну кампанію. Традиційно весняна посівна кампанія в Україні стартує наприкінці лютого – на початку березня з Південних областей. 2022 року Південь країни це один з епіцентрів активних військових дій, де вийти в поле фізично неможливо. Один із сільгоспвиробників лаконічно охарактеризував поточний аграрний клімат так: «поля зайняті танками».

Згідно з опитуванням сільгоспвиробників, яке провів Mind, найбільша проблема – це паливо. Далі в міру зменшення йдуть добрива, насіння, ЗЗР, запчастини до техніки. Частина господарств скаржиться, що закупили все необхідне ще восени, але наразі немає фізичної можливості це отримати.

Ще одна глобальна проблема – дефіцит обігових коштів. Більшість постачальників ресурсів вимагають повну оплату, тоді як модель, що склалася в агросекторі, передбачала повний розрахунок вже після збору врожаю і продажу його частини. Нині цей формат не працює. У результаті навіть ті компанії, які можуть розпочати роботу, стопоряться, оскільки не можуть розрахуватися з працівниками – це, як правило, сезонні робітники.

Негласно обговорюється можливість закупівлі ЗЗР, насіння та добрив у Польщі, але це все одно не вирішує питання логістики ресурсів усередині країни.

Світ тим часом наближається до гуманітарної катастрофи. Кількість людей у світі, які прямо чи опосередковано залежні від постачання цього продовольства оцінюються мінімум у півмільярда. На кого це вплине? Це не так сильно вплине на розвинені країни та великі економіки, як Північна Америка чи Європа. Але дуже вплине на Близький Схід, деякі країни Азії та багато країн Африки, тому що вони є основними споживачами українського зерна. Відповідно, коли впаде пропозиція зерна, ціни піднімуться. І розвинені економіки піднімуть ціни і зможуть за цими цінами платити, і викуплять продукцію, яка їм необхідна. А економіки, які тільки розвиваються, не зможуть його викупити: вони просто за ціною не зможуть конкурувати з багатшими країнами.

Тому багаті країни мають інфляцію, підвищення ціни на зерно. А у країн, які не такі багаті, буде реально проблема з постачанням зерна та продовольства. Частина з них,

можливо, зможе перейти на якісь інші продукти. Але знову ж таки: тому, що вони не такі багаті і у них не така хороша логістика, це буде для них проблемою. При цьому FAO – сільськогосподарський підрозділ ООН так і не зробив чіткої заяви з цього приводу, і проблема замовчується. Чим швидше міжнародні інституції вмикаються і докладають зусиль зі зупинки агресора, тим вище шанси запобігти глобальному голоду у світі.

Література

1. Ситуація в транспортній інфраструктурі. <https://www.kmu.gov.ua/news/28-bereznya-situaciya-v-transportnij-infrastrukturi-na-2000>
2. Україна зазнала втрат через російське вторгнення на \$565 млрд — міністр економіки <https://ports.ua/ukra%dl%97na-zaznala-vtrat-cherez-rosijske-vtorgnennya-na-565-mlrd-ministr-ekonomiki/>
3. Кабмін скасував ліцензування експорту кукурудзи й соняшникової олії <https://ports.ua/kabmin-skasuvav-licenzuvannya-eksportu-kukurudzi-j-sonyashnikovo%dl%97-oli%dl%97/>

СЕКЦІЯ «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ТА СПОРТ»

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА У КОЛІ ОСОБИСТОГО ЖИТТЯ СТУДЕНТА

**Кананихіна О.М., канд. техн. наук, доцент, Сергєєва Т.П., старший викладач
Одеський національний технологічний університет, м. Одеса**

Постановка проблеми. Завершення перехідного періоду реформування вищої школи спонукає адміністрацію навчальних закладів до пошуку найбільш ефективних форм організації фізичного виховання студентської молоді. Відомо, що заняття з фізичного виховання відбуваються один раз на тиждень 2 години із підсумковим контролем «залік». Звісно, що на заняттях фізичними вправами прагнення студента до фізичного вдосконалення є мотивацією більш цінною та ефективною, ніж отримання заліку, проте теперішні соціально-економічні умови навряд чи сприяють оновленню та збагаченню матеріально-технічної спортивної бази в навчальних закладах, що віддзеркалюється на зниженні привабливості занять з фізичного виховання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. З метою виявлення проблем про практичне втілення основ здорового способу життя в побут студентської молоді, був здійснений аналіз досліджень за останні 15 років, який виявив тенденцію на погіршення здоров'я та фізичного стану підростаючого покоління [3, с.78].

Для нормального функціонування організму студента, засвідчує Вишняков В.М., необхідна певна кількість рухової активності, яка втілюється у фізичних вправах. Регулярні фізичні навантаження приводять організм у стан тренуваності, в основі якого лежить процес адаптації, тобто пристосування функцій різних органів до нових умов їх діяльності.

У студентські роки заняття особливо важливі: вони спрямовані на вдосконалення фізичної підготовленості, фізичного розвитку і фізичної працездатності, профілактику захворювань, які можуть розвинути в старшому віці [1, с.192].

Метою роботи стало виявлення цінностей студентів стосовно розвитку тенденцій фізичної культури в суспільній сфері та колі особистого життя.

В анонімному анкетуванні прийняли участь переважно студентки 2 курсу Одеської національної академії харчових технологій з різних факультетів в загальній кількості 56 осіб, які відвідують заняття з фізичного виховання один раз на тиждень.

ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСУВАННЯ ВЛАСНОГО БІЗНЕСУ Стасюкова К.В.....	382
СЕКЦІЯ «ОБЛІК І АУДИТ»	
ПРОДУКЦІЯ ОЛІЄЖИРОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ НА ЗОВНІШНЬОМУ РИНКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ ПРОДУКЦІЇ – АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ Антонюк П.О., Антонюк О.П., Ступницька Т.М., Баранюк Х.О.....	383
МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ЩОДО ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ НА ОСНОВІ СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ НА МАКРО- ТА МЕЗОРІВНЯХ ЇЇ ДОСЛІДЖЕННЯ Купріна Н.М.....	385
РОЛЬ МОНІТОРИНГУ ЯК СТАТИСТИЧНОГО МЕТОДУ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Ощепков О.П., Магденко С.О.....	387
ПРОВІДНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ У КОНТЕКСТІ ПІДНЯТТЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ Немченко В.В., Колеснік В.І.....	388
ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ Тарасова О.В.....	389
СЕКЦІЯ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА»	
ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ Шишлюк В.Р.....	391
ДЕЛЕГУВАННЯ - ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ Заболотна О.С. Работін Ю.Г.....	393
КАТЕГОРІЯ ПОТРЕБ В ЕКОНОМІЧНІЙ ТЕОРІЇ Згадова Н.С., Ткачук Т.І., Павленко Г.М., Згадова Н.С.....	395
СЕКЦІЯ «ХОЛОДИЛЬНІ УСТАНОВКИ І КОНДИЦІОНУВАННЯ ПОВІТРЯ»	
ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ АКЦІАЛЬНО-ПОРШНЕВОГО КОМПРЕСОРА АВТОМОБІЛЬНОГО КОНДИЦІОНЕРА Яковлев Ю.О., Семко А.С.....	397
ПРИНЦИПИ СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ КЛІМАТИЧНИХ УСТАНОВОК ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА ЕНТОМОЛОГІЧНИХ ПРЕПАРАТІВ Піщанська Н.О., Подмазко О.С.....	399
СЕКЦІЯ «ФІЛОСОФІЯ І ПРАВО»	
РОЗУМІННЯ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ У ФІЛОСОФІЇ І. КАНТА Мельник Ю.М., Тодорова С.М., Шевченко Г.А.....	400
МАРОДЕРСТВО: МОРАЛЬНИЙ І ПРАВОВИЙ АСПЕКТ Осадча І.А.....	401
СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ЕТИКИ Соловей А.О., Ботіка Т.С., Мамроцька О.А.....	402
РОЗВИТОК СТРЕСОСТІЙКОСТІ СТУДЕНТІВ ЗВО В СУЧАСНИХ УМОВАХ Черкаський А.В.....	404
ОПІР СЕЛЯНСТВА СУЦІЛЬНІЙ КОЛЕКТИВІЗАЦІЇ В ОДЕСЬКОМУ ОКРУЗІ У 1930 РОЦІ Шишко О.Г.....	406
ВІЙНА В УКРАЇНІ ТА ЗАГРОЗА СВІТОВОЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ Черняк Г.А.....	408
СЕКЦІЯ «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ТА СПОРТ»	
ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА У КОЛІ ОСОБИСТОГО ЖИТТЯ СТУДЕНТА Кананихіна О.М., Сергєєва Т.П.....	410
ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ СТУДЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ Струк Б.І.....	412
	428